

Koncernové právo

MGR. ING. LINDA DOUCKOVÁ

Koncernové právo

- upraveno v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech
- upraveno v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon o obchodních korporacích rozlišuje tři stupně podnikatelských seskupení:
 - 1) ovlivnění,
 - 2) ovládání,
 - 3) řízení (koncern).

Podnikatelská seskupení

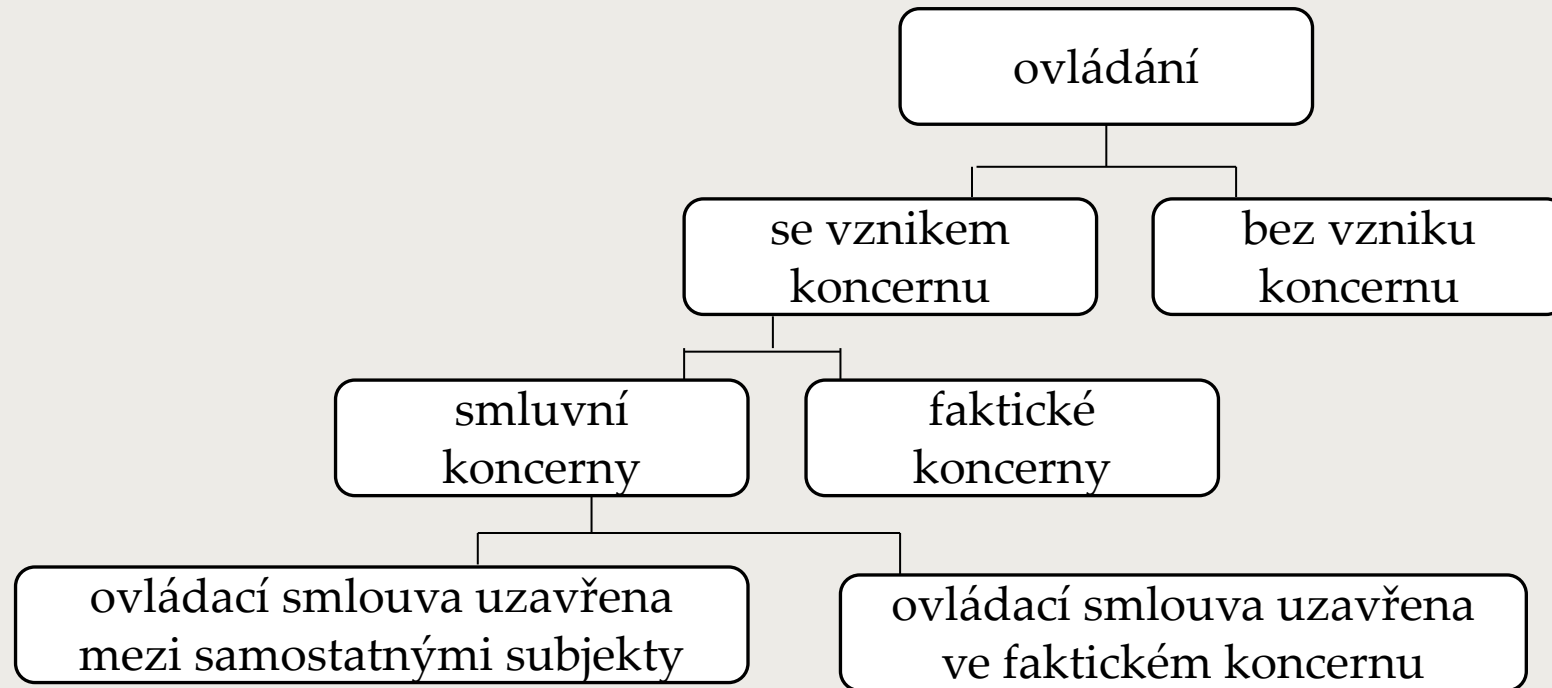
- Společnosti, které mají mezi sebou vzájemné vztahy.
- Seskupení, v němž jeden subjekt ovládá, kontroluje a usměrňuje jiný subjekt pomocí svého podílu na ovládaném subjektu, přičemž oba subjekty jsou z hlediska vlastního právního postavení zcela samostatnými osobami.
- Podnikatelské seskupení je bráno jako legitimní nástroj podnikatelské struktury, který by měl sloužit k lepší efektivnosti (řízení) podnikání skupiny a také ke snižování jejích nákladů.

Ovlivnění

- Může se jednat o jednorázové ovlivnění.
- Každý, kdo pomocí svého vlivu v obchodní korporaci, bez zřetele k tomu, jaký vztah k ní má, ovlivní její chování nebo chování jejích společníků, odpovídá za újmu, která v souvislosti s jeho jednáním této obchodní korporaci nebo jejím společníkům vznikla.
- Vlivná osoba ručí věřitelům ovlivněné osoby za splnění těch jejich pohledávek, které ovlivněná osoba nemůže v důsledku ovlivnění zcela nebo zčásti splnit.

Ovládání

- umožňuje z právně samostatných subjektů vytvořit řízený celek

Ovládající a ovládané osoby

- zákon o obchodních korporacích definuje: „*Ovládající osobou je osoba, která může v obchodní korporaci přímo či nepřímo uplatňovat rozhodující vliv. Ovládanou osobou je obchodní korporace ovládaná ovládající osobou.*“
- Odpovědnost má ovládající osoba, která významným způsobem ovlivní chování ovládané osoby a to takovým způsobem, že ji způsobí újmu.

Jednání ve shodě

- je jednání dvou nebo více osob nakládajících s hlasovacími právy za účelem ovlivnění, ovládání nebo jednotného řízení obchodní korporace.
- Osoby jednající ve shodě jsou vždy:
 - ovládající osoba a jí ovládané osoby,
 - právnické osoby a členové jejího statutárního orgánu,
 - vlivné a ovlivněné osoby,
 - korporace jako s. r. o., v. o. s. a jejich společníci dále k. s. a její komplementáři,
 - osoby, které uzavřely dohodu o výkonu hlasovacích práv,
 - osoby blízké dle občanského zákoníku.

Koncern

Jedna obchodní společnost ovládá a usměrňuje jinou společnost nebo více společností. Všechny obchodní společnosti jsou právně samostatnými subjekty

- (holding)
- jedna z nejrozvinutějších forem podnikatelského seskupení
- spojení dvou právně samostatných subjektů, které na základě jednotného strategického vedení tvoří ekonomicky celek.
- **u koncernu musí být dán:**
 - společný koncernový zájem, který je
 - prosazován jednotnou politikou koncernu, jejíž součástí je i
 - koncepční řízení a koordinace alespoň jedné z významných složek nebo činností podnikání koncernu.

Koncern faktický

- vzniká na základě ovládnutí,
- jedna společnost ovládá druhou,
- jednoduchý x kvalifikovaný

Koncert vertikální a horizontální

- **vertikální:** jedna nebo více ovládaných společností pod jednotným řízením ovládající společnosti
- **horizontální:** seskupení společností ve stejném odvětví, či pokud mají stejné stupně výroby

Koncern národní a mezinárodní

- **národní:** řídí se národním právem daného státu
- **mezinárodní:**
 - sdružují společnosti z různých zemí Evropského společenství,
 - sdružují společnosti z různých zemí mimo ES,
 - sdružují společností jak ze zemí ES, tak ze zemí mimo ES.

Jednotné řízení v koncernu

- závisí na mnoha faktorech:
 - charakter výroby,
 - krátkodobé a dlouhodobé finanční situace (centralizace, decentralizace),
 - závažnost a dlouhodobost opatření (investice, modernizace, specializace, marketing),
 - přístup managementu k řízení,
 - chování konkurence.

Koncernové cíle

- Udržet a zlepšit postavení na trzích, dále mít dobré teritoriální rozmístění.
- Usilovat o co největší konkurenceschopnost. Jak v cenách, nákladech, produktivitě, v platebních a dodacích podmínkách, v servisu a dalších oblastech.
- Co největší kapitálové využití, které podnik zadržuje ve svém hmotném a nehmotném majetku, zásobách a především v pohledávkách. A tím snížit jak potřebu nového kapitálu, tak i snížit vážené průměrné náklady na kapitál (WACC).
- Dosahovat vysokého zisku, být rentabilní, likvidní a mít pozitivní cash-flow, s vynikajícími dopady na tržní cenu akcií.

Shareholder Value

- hodnota je součtem všech strategických rozhodnutí, které ovlivňují schopnost podniku efektivně zvyšovat množství svého volného cash flow v průběhu roku.
- Praktické vyjádření konzervativního monetarismu s jeho zbožňováním peněz, volného tržního mechanismu bez zásahu států, individuálního vlastnictví a celkového individualismu ve společnosti.

Stakeholder Theory

- Podnik nemůže plnit pouze cíle a zájmy vlastníků jako u předchozí teorie, ale musí zainteresovat cíle a zájmy jak investorů, tak i zaměstnanců, odborů, věřitelů, vlády, zákazníků, dodavatelů a odběratelů.
- koncepce symbiózy nebo kooperační žití

Výhody a nevýhody koncernu

- Povinnost uveřejnit existenci koncernu na internetových stránkách všech členů koncernu.
- Výjimka z přímé povinnosti úhrady újmy, jak ji vyžaduje § 71 ZOK.
- Zákon nestanoví pevnou dobu pro vyrovnání újmy, jak je tomu v § 71 ZOK.
- Újma může být vyrovnána i formou přiměřeného protiplnění nebo jinými prokazatelnými výhodami, které řízené osobě plynou z členství v koncernu, tj. není nutné hradit újmu uvedením do předešlého stavu, případně v penězích.

Udílení pokynů v rámci koncernu

- řídicí orgán může udělovat orgánům řízení osoby pokyny týkající se obchodního vedení, jsou-li v zájmu řídicí osoby nebo jiné osoby, se kterou tvoří řídicí osoba koncern,
- pokyn nemusí být písemný,
- řídicí osoba má právo a nikoli povinnost udělovat řízené osobě pokyny a je jen na jejím podnikatelském uvážení, zda této možnosti využije či nikoliv,
- orgán řízené osoby nemá právo udělení pokynů vyžadovat.

Koncern dle regulace EU

- není jednotná regulace koncernu,
- EU disponuje řadou dílčích norem,
- záměr posílení práv společníků a třetích osob.

Zpráva o vztazích mezi členy podnikatelského seskupení

- správní orgán je povinen do 6 měsíců od skončení účetního období vypracovat písemnou zprávu o vztazích mezi členy podnikatelského seskupení za uplynulé účetní období.
- ve zprávě se uvede:
 - organizační struktura,
 - role ovlivněné nebo řízení osoby,
 - způsob a prostředky ovlivňování nebo jednotného řízení,
 - přehled jednání učiněných v posledním účetním období, která měla za následek vznik újmy a která byla učiněna na popud vlivné nebo řídicí osoby, a významné skutečnosti rozhodné pro posouzení této újmy, případně jejího vyrovnání.

Strategické aliance

- Trust
- Joint-venture
- Zájmové sdružení právnických osob
- Koncern
- Holding
- Syndikát
- Kartel
- Konsorcium